

Behandeling met de niersteenvergruizer

Bij u is een steen in de nier of urineleider vastgesteld. In overleg met uw uroloog is besloten dat deze steen behandeld wordt met de niersteenvergruizer. Deze behandeling vindt plaats op afdeling Radiologie van Gelre ziekenhuizen Apeldoorn. U wordt hiervoor opgenomen op afdeling Dagbehandeling Chirurgie.

De niersteenvergruizer

De niersteenvergruizer is een apparaat waarbij door middel van schokgolven energie wordt opgewekt. Deze energie wordt voortgeleid en geconcentreerd in één punt: De steen vergruist dan tot zeer kleine fragmenten. Deze fragmenten kunnen dan via de natuurlijke weg uitgeplast worden.

U ligt tijdens de behandeling op een tafel en de niersteenvergruizer wordt tegen uw lichaam geschoven. Tijdens de behandeling met de vergruizer worden onder röntgendoorlichting opnamen gemaakt van de steen in de nier of urineleider.

Vorbereiding

Medicatie

Gebruikt u medicijnen en/of heeft u diabetes? Dan bespreekt uw uroloog met u welke medicijnen u niet mag gebruiken voor het onderzoek.

Gebruikt u op voorschrift van een andere specialist medicijnen die acetosal bevatten, zoals aspirine, aspro, chefarine, APC of ascal? Dan mag u hier alleen mee stoppen na overleg met die behandelend arts. Uw uroloog regelt dit voor u.

Staat u onder controle bij de trombosedienst? Dan moet u in overleg met uw uroloog drie dagen voor de behandeling stoppen met acenocoumerotabletten en zeven dagen tevoren met marcoumartabletten. Op de dag van de behandeling wordt dan op de afdeling nog een INR geprikt.

Geeft u borstvoeding of bent u zwanger?

Bij zwangerschap of het vermoeden op zwangerschap wordt de behandeling uitgesteld. Geeft u borstvoeding? Vertel dit dan alstublieft aan uw uroloog.

Afleiding

Tijdens de behandeling is het prettig wat afleiding te hebben. Het is raadzaam om een muzikspeler met koptelefoon mee te nemen met uw favoriete muziek.

Vervoer

Zorg ervoor dat iemand u naar huis kan brengen. U mag na de behandeling niet zelf rijden of met het openbaar vervoer reizen.

Eten en Drinken

Dag vóór de behandeling

Gebruik uitsluitend producten uit het licht verteerbaar dieet (zie bijlage achterin deze folder):

- Gebruik tussen 12.00 en 14.00 uur een warme (licht verteerbare) maaltijd. Na het eten neemt u een tablet Bisacodyl (dit heeft een laxerende werking!).
- Gebruik tussen 18.00 en 20.00 uur een (licht verteerbare) broodmaaltijd. Hierna neemt u weer een tablet Bisacodyl.

Dag van de behandeling

- Wordt u vóór 12 uur geholpen?
Dan mag u 's morgens een beschuit zonder beleg met een kopje thee of koffie (zonder melk) nemen. Daarna mag u niet meer eten en drinken.
- Wordt u na 12 uur geholpen?
Dan mag u 's morgens 1 witte boterham nemen met (licht verteerbaar) beleg en een kopje thee of koffie (zonder melk) nemen. Rond lunchtijd mag u een beschuit zonder beleg met een kopje thee of koffie (zonder melk). Daarna mag u niet meer eten en drinken.

De behandeling

Eerst meldt u zich op de afdeling Radiologie (route 14). Daar wordt een röntgenfoto gemaakt van uw nieren en urineleiders. Daarna kunt u naar afdeling Dagbehandeling Chirurgie (route 175, 2e etage).

Tijdens de behandeling kan degene die u begeleidt niet mee naar binnen. Hij/zij kan in de wachtkamer op de afdeling wachten of tussentijds weggaan.

Op de afdeling krijgt u vóór de behandeling een infuus ingebracht waardoor u vocht krijgt toegediend. Ook krijgt u een OK-jas aan. Van de verpleegkundige krijgt u 2 soorten pijnmedicatie:

1. Direct bij binnenkomst, Diclofenac 75 mg in tablet vorm.
2. 15 minuten voor de behandeling krijgt u Abstral.

Voor de behandeling wordt u gevraagd het bovenlichaam te ontbloten. Daarna gaat u op de tafel liggen en wordt de vergruizer in positie gebracht. Soms moet u op uw buik liggen, bijvoorbeeld wanneer de steen laag in de urineleider zit. Dit kan in sommige gevallen een oncomfortabele houding geven.

Om een goed contact tussen lichaam en apparaat te waarborgen wordt een gelei op de huid aangebracht. Vanuit de niersteenvergruizer wordt een hoge concentratie schokgolven op de niersteen gericht. Dit geeft een tikkend geluid. Hierdoor valt de niersteen uiteen in gruis. De behandeling tast de omringende weefsels en organen niet aan.

De behandeling wordt door de meeste mensen als pijnlijk ervaren.

Duur van de behandeling

De duur van de behandeling is afhankelijk van de grootte en plaats van de steen. Gewoonlijk duurt de behandeling 30 tot 45 minuten.

Nazorg

Na afloop van het onderzoek wordt u opgehaald door de verpleegkundige van de afdeling. Op de afdeling verwijdert de verpleegkundige het infuus en u krijgt iets te eten en drinken aangeboden.

In de meeste gevallen kunt u kort na de behandeling weer naar huis. Vanwege de pijnmedicatie die uw reactie mogelijk kan beïnvloeden, mag u niet zelfstandig aan het verkeer deelnemen. Laat u dus thuis brengen.

Om een snelle afvoer van gruis te bevorderen is het goed om veel te drinken en te bewegen. Dit moet u echter niet forceren. Het volledig lozen van het steengruis kan enkele weken duren. Ook dit kan nog pijnklachten geven die vanzelf overgaan. Ongeveer 5 uur na de behandeling adviseren wij u om nog een pijnstiller te nemen.

Na 6 weken komt u op controle bij uw uroloog. Hij/zij controleert met een röntgenfoto het effect van de vergruizing. Met name bij grotere stenen komt het regelmatig voor dat de steen niet volledig in één keer vergruist. U moet dan rekening houden met een herhaling van de behandeling.

Er zijn alternatieven voor behandeling met de niersteenvergruizer. Bespreek met uw uroloog welke behandelmogelijkheden het beste bij uw situatie passen.

Welke bijwerkingen zijn mogelijk?

Doordat de vergruiste steendeeltjes langs de natuurlijke weg uitgeplast moeten worden, kunt u koliekpijnen krijgen; dit is een krampende pijn vanuit de zij uitstralend naar de onderbuik. U heeft van de uroloog al een recept meegekregen voor medicijnen om deze kolieken te bestrijden. Wordt hiermee de pijn niet onderdrukt? Neem dan contact op met uw uroloog.

Het steengruis kan de binnenzijde van de nier licht beschadigen. Hierdoor ontstaat een tijdelijke bloeding waardoor de urine bij vrijwel iedereen na de behandeling rood is gekleurd. Dit is niet verontrustend of gevaarlijk.

Door de schokgolven kan de huid beschadigen. Dit ziet eruit als een schaafwond en zo voelt het ook. Binnen enkele dagen is deze wond genezen.

Sommige patiënten krijgen na de ingreep lichte koorts.

Contact opnemen

Neem contact op bij:

- aanhoudende koliekpijnen ondanks gebruik pijnmedicatie
- koorts boven 38,5°

Dag van de behandeling tot 20.30 uur

- Afdeling Dagbehandeling Chirurgie
- Tel: 055 - 581 87 01

's avonds, 's nachts en/of in het weekend

- Tel: 055 – 844 63 98

Vanaf de volgende dag met uw uroloog

Polikliniek Urologie

- Gelre Apeldoorn
- maandag t/m vrijdag 08.30-12.30 en 13.30-16.00
- tel: 055 - 581 18 14
- Bij spoed buiten kantooruren via 055 – 844 63 98

Polikliniek Urologie

- Gelre Zutphen
- maandag t/m vrijdag 08.30-12.30 en 13.30-16.00
- tel: 0575 – 592 816
- Bij spoed buiten kantooruren via 0575 - 592 574

Waar kunt u zich melden?

Deze behandeling vindt alleen plaats in Gelre ziekenhuizen Apeldoorn, ook voor de patiënten uit Zutphen.

U meldt zich op de afgesproken dag en tijd bij de secretaresse van de afdeling:

Gelre ziekenhuizen Apeldoorn

- Radiologie
- route 14 (begane grond)
- Telefoon: 055 – 581 83 00

Verhinderd?

Bent u niet in staat om te komen? Wilt u dat dan zo spoedig mogelijk doorgeven aan Polikliniek Urologie? Er kan dan een andere patiënt in uw plaats komen:

- **Gelre ziekenhuizen Apeldoorn:** 055 - 581 18 14

Tot slot

Deze folder geeft algemene informatie. Bijzondere omstandigheden kunnen tot wijzigingen aanleiding geven. Uw uroloog bespreekt dit altijd met u. Heeft u na het lezen van deze folder vragen? Dan kunt u deze stellen aan de verpleegkundige of de uroloog op de dag van de behandeling.

Bijlage: zie pagina 5

Bijlage: Licht verteerbaar dieet

Gebruik voor dit dieet uitsluitend de hieronder genoemde producten:

Brood Maaltijd:

- Witbrood of beschuit (geen volkoren)
- Boter, margarine of halvarine
- Beleg: vleeswaren, kaas (zonder pitjes of kruiden), gekookt ei, jam zonder pitjes, suiker, vruchtenhagel of honing.

Warme Maaltijd:

- Heldere bouillon
- Witte rijst, macaroni, spaghetti, gekookte aardappels, gare groente (geen koolsoorten) paprika of maïs.
- Vlees, vis, kip en jus
- Gladde vla, yoghurt

Dranken

Koffie, thee, melk, karnemelk, yoghurt, limonade siroop, water, appelsap, druivensap, gezeefd vruchtensap en bouillon.

Niet toegestaan:

Fruit

Maaltijdsoepen

Knoflook, komkommer en radijs

Groenten die gasvorming geven: koolsoorten, prei, ui en bonen